

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 45, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 4. september 2023

Državni zbor Republike Slovenije

mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

mag. Meira Hot, podpredsednica

Nataša Sukič, podpredsednica

Danijel Krivec, podpredsednik

mag. Borut Sajovic, vodja Poslanske skupine Gibanje svoboda

Janez Ciglar Kralj, vodja Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati

Jani Prednik, vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov

dr. Matej Tašner Vatovec, vodja Poslanske skupine Levica

Felice Žiža, poslanec italijanske narodne manjšine

Ferenc Horváth, poslanec madžarske narodne manjšine

ZADEVA: Poziv k opredelitvi v zvezi z zagotavljanjem spoštovanja pravne države pri delu državnega zbora in njegovih delovnih teles

Spoštovani,

v preteklih dneh sta se v Državnem zboru RS razkrila izjemno huda in zaskrbljujoča zloraba oblasti in poseg v pristojnost sodne veje oblasti, za kar sem prepričana, da od vseh nas za zaščito dobrega imena Državnega zbora RS terja odziv s pričakovanjem, da takšna dejanja ne bodo ostala brez posledic, predvsem pa, da se takšne zlorabe v hramu demokracije ne bodo nikoli več zgodile.

Naj vam v nadaljevanju, podkrepljeno z vso potrebno pisno dokumentacijo, predstavim celotno dogajanje. Dne 10. maja 2023 je potekala 14. nujna seja Mandatno-voliilne komisije, sklicana zgolj dan prej, na dnevnem redu pa je bila točka dnevnega reda »Seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo sklepa Programskega sveta RTV Slovenija o imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija in v zvezi z nezakonito razrešitvijo direktorice Televizije Slovenija«. Poslanci SDS, člani Mandatno-voliilne komisije so na seji predsednico komisije Janjo Sluga večkrat pozvali, da pojasni poslovniške okvire za sklic seje s takšno točko dnevnega reda, vendar argumentiranih pojasnil niso prejeli. V prepričanju, da za sklic seje ni podlage v Poslovniku državnega zbora in v izogib sodelovanju pri takšnem nezakonitem ravnanju, so poslanci SDS, člani Mandatno-voliilne komisije sejo v

nadaljevanju tudi obstruirali. Omenjeni nujni seji komisije so nato sledili še štiri sklici sej, na katerih bi člani Mandatno-volilne komisije odločali o razrešitvi in takojšnjem prenehanju opravljanja dela za določene programske svetnike na RTV Slovenija.

Zaradi vsega navedenega sem od 12. maja 2023 do 7. julija 2023 na predsednico državnega zbora mag. Urško Klakočar Zupančič naslovila šest dopisov z zahtevo za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe (v nadaljevanju ZPS) o upravičenosti sklicev zgoraj navedenih sej komisije. Zaradi ignorance, samovoljne odločitve o nerelevantnosti zahteve in zavrnitvi dostopa do dokumenta z njene strani (Priloga 1, Priloga 2, Priloga 3) sem, žal, omenjeno mnenje bila prisiljena pridobiti na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Priloga 4).

Povsem nerazumljivo zavračanje mojih zahtev in skrivanje dokumenta, povezanega z delom poslancev in državnega zbora, s strani predsednice državnega zbora je dobilo »pravi obraz« takrat, ko sem vendarle prejela in prebrala mnenje ZPS (Priloga 5). Zato da mene ali Poslanske skupine SDS ne bi kdorkoli obtoževal enostranske interpretacije dogodkov, bom v nadaljevanju zgolj navajala citate iz mnenja ZPS, spisane na devetih straneh.

ZPS v svojem mnenju na strani 2 navaja: **»Pri izvajanju volilne funkcije državnega zbora je pomembna ustavnost in zakonitost. To jasno izhaja tudi iz PDDZ-1, ki v prvem odstavku 193. člena določa, da se volitve in imenovanja funkcionarjev, ki jih po ustavi in zakonu voli in imenuje državni zbor, opravijo po določbah tega poslovnika, če zakon ne določa drugače. Za postopek izvolitve, imenovanja in razrešitve v državnem zboru mora tako obstajati ustavna ali zakonska podlaga, brez takšne podlage državni zbor ne sme niti začeti postoka«.** Ker verjamem, da vsak izmed nas zelo dobro pozna Poslovník državnega zbora in tudi pristojnosti Mandatno-volilne komisije, opredeljene v 36. členu, jih ne bom posebej navajala. Zato nadaljujem z mnenjem ZPS, navedenim na 4. strani: **»Po mnenju ZPS je seznanitev s sodbami sodišč kot samostojna točka dnevnega reda Mandatno-volilne komisije sporna in nedopustna iz več pravnih razlogov.«** In še: **»Z ustavnopravnega vidika ZPS opozarja, da državni zbor ne more obravnavati sodb sodišč. Takšna obravnava je ne le nedopustna z vidika pristojnosti državnega zbora in Mandatno-volilne komisije, ampak tudi z vidika poseganja v pristojnost druge, sodne veje oblasti in kršitve načela delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena ustave) in položaja sodnikov (125. člen ustave).«** Ustavne določbe, povezane s položajem sodnikov, so zagotovo zelo dobro poznane predvsem tistim, ki so v preteklosti delovali v tej veji oblasti. Nadaljujem z navajanjem mnenja ZPS 5. strani: **»Po presoji ZPS sklic seje Mandatno-volilne komisije s samostojno točko dnevnega reda seznanitev s sodbami vodi do razprave o zakonitosti oziroma neprimernosti posamičnih sodnih odločb ali videnja sodnih postopkov, zato je z vidika drugega odstavka 3. člena in 125. člena ustave nedopusten.«** Še danes imam v spominu številne razprave sedanjih koalicijskih poslancev in nekdanjih poslancev, danes znova članov vladnih strank, ki niso izpustili priložnosti, da bi za govorniškimi pultom podučevali, kako se o sodbah sodišč v državnem zboru ne sme razpravljati.

In kaj ZPS meni o sklicu sej MVK, na katerih bi odločali o razrešitvi in takojšnjem prenehanju opravljanja dela za programske svetnike na RTVS? **»Po mnenju ZPS državni zbor nima ustavne, zakonske in poslovniške podlage za razrešitev članov**

Programskega sveta ZRTVS-1. S takšnim ravnanjem bi celo neposredno kršil ustavo, zakon in PoDZ-1,« je navedla na 7 strani in nadaljevala: »Predlagani sklepi o razrešitvi in prenehanju dela članov Programskega sveta so nezakoniti in nimajo zakonske pravne podlage niti v delu, v katerem se nanašajo na razrešitev niti v delu, v katerem se nanašajo na prenehanje dela. Za razrešitev ni pravne podlage, ker je članom Programskega sveta mandat po ZRTVS-1B že prenehal, za prenehanje dela pa ni pravne podlage, ker ZRTVS-1B v drugem odstavku 22. člena določa obveznost, da člani Programskega sveta nadaljujejo z delom do konstituiranja novega organa. Ker za razrešitev ni zakonske podlage, je takšna razrešitev tudi v neskladju s PoDZ-1.« ZPS se v svojem mnenju dotakne tudi ustavne pravice do javnega obveščanja in obveščenosti in navede: »Državni zbor bi z odločitvami o razrešitvi in prenehanju dela članov Programskega sveta povzročil tudi kršitev 39. člena ustave, na katerem temelji delovanje RTVS in zahteva delovanje organov javnega medija, ki ga je ustanovila država in s tem delovanje RTVS.« Svoje mnenje pa je ZPS zaključil takole: »Glede na vse navedeno ZPS ugotavlja, da so Predlogi sklepov o razrešitvi in o prenehanju opravljanja dela članov Programskega sveta RTVS v neskladju z načelom zaupanja v pravo, načelom pravne varnosti in načelom vladavine prava (2. člen ustave), v neskladju z načelom delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena), v neskladju s svobodo izražanja (39. člen ustave), v neskladju z zakonom (ZRTVS-1B) in v neskladju s PoDZ-1.«

Zaradi dejstva, da vladne stranke Socialni demokrati, Levica, predvsem pa Gibanje Svoboda, ki ji pripadata Janja Sluga in mag. Urška Klakočar Zupančič, postavljajo vladavino prava in pravno državo kot prioriteto njihovega delovanja, menim, da njuni ravnanji, nenazadnje pa tudi ravnanja vseh poslancev, članov Mandatno-volilne komisije, ki so sodelovali pri zlorabi oblasti in posegu v pristojnost sodne veje oblasti, ravnali samovoljno ter v neskladju z ustavo, zakonodajo in Poslovníkom državnega zbora, ne more in ne sme biti spregledano.

Glede na vse navedeno na vas naslavljam poziv k opredelitvi do zgoraj navedenih ravnanj in priložene dokumentacije. Kot navedeno v uvodu, menim, da moramo zaščititi dobro ime Državnega zbora RS in preprečiti, bi se takšne zlorabe v hramu demokracije še kdaj ponovile.

Prosim za vaše odzive do ponedeljka, 11. septembra 2023.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja Poslanske skupine SDS

Poslano:

- mag. Urška Klakočar Zupančič
- mag. Meira Hot, podpredsednica
- Nataša Sukič, podpredsednica
- Danijel Krivec, podpredsednik
- mag. Borut Sajovic, vodja Poslanske skupine Gibanje svoboda
- Janez Ciglar Kralj, vodja Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati
- Jani Prednik, vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov
- dr. Matej Tašner Vatovec, vodja Poslanske skupine Levica
- Felice Žiža, poslanec italijanske narodne manjšine
- Ferenc Horváth, poslanec madžarske narodne manjšine

Priloge:

- Priloga 1: Zahteve za pridobitev mnenja ZPS
- Priloga 2: Odgovor predsednice državnega zbora
- Priloga 3: Informacija Aleksandre Lah Topolšek glede zavrnitve dostopa do dokumenta
- Priloga 4: Zahteva za dostop do informacij javnega značaja
- Priloga 5: Mnenje Zakonodajno pravne službe o skladnosti sklicev 14. nujne ter 11., 12., 13. in 14. seje Mandatno-volilne komisije z ustavo, zakonom in Poslovníkom državnega zbora

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t 01 478 95 30, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 12. maj 2023

Zakonodajna pravna služba
Nataša Voršič, vodja službe

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	12-05-2023
Šifra:	061-04/23-4/3
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

ZADEVA: Zahteva za pojasnitev pravne podlage sklica 14. nujna seje Mandatno-volilne komisije

Spoštovani,

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vas vljudno naprošamo za pojasnilo, na kateri pravni podlagi je bila dne 10. 5. 2023 sklicana 14. nujna seja Mandatno-volilne komisije s točko dnevnega reda: Seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo sklepa Programskega sveta RTV Slovenija o imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija in v zvezi z nezakonito razrešitvijo direktorice Televizije Slovenija.

Prosimo vas, da nam odgovor posredujete do ponedeljka, 15. 5. 2023.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja PS SDS

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t 01 478 95 30, e ps_sds@dz.rs.si, www.dz.rs.si

Ljubljana, 15. maj 2023

Državni zbor Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	16-05-2023
Šifra:	061-04/23-4/6
Povezava:	060-04/23-5/4
EPA:	EU:
Sign. zn.:	060-04/23-6/4
Kratice:	060-04/23-7/4

060-04/23-8/6

ZADEVA: Zahteva za pojasnitev sklicev Mandatno volilne komisije

Spoštovani,

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vas vljudno naprošamo, da od Zakonodajno pravne službe pridobite in nam posredujete mnenje, ali je bila 14. nujna seja Mandatno-volilne komisije s točko dnevnega reda: Seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo sklepa Programskega sveta RTV Slovenija o imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija in v zvezi z nezakonito razrešitvijo direktorice Televizije Slovenija z dne 10. 5. 2023, sklicana v skladu s poslovníkom DZ.

Dodatno vas naprošamo, da s strani Zakonodajno pravne službe pridobite in nam posredujete mnenje, ali so 11., 12., 13., in 14., redna seja Mandatno volilne komisije sklicane v skladu z Ustavo RS, zakonodajo in s poslovníkom DZ.

Prosimo vas, da nam odgovor posredujete do četrтка, 18. 5. 2023.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja PS SDS

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 95 30, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 26. maj 2023

Državni zbor Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	25-05-2023
Šifra:	061-04/23-4/8
Povezava:	060-04/23-5/6
EPA:	EU:
Sign. zn.:	060-04/23-6/6
Kratka:	060-04/23-7/7
	060-04/23-8/8

ZADEVA: Zahteva za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe

Spoštovani,

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo na vas dne 16. 5. 2023 naslovili dopis, da od Zakonodajne-pravne službe pridobite mnenje o skladnosti sklicev 14. nujne, ter 11., 12., 13 in 14. redne seje Mandatno-voliilne komisije z Ustavo, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora. Prosili smo vas, da nam odgovor posredujete do 18. 5. 2023.

Ker do danes odgovora še vedno nismo prijeli, vas ponovno prosimo, da od Zakonodajne-pravne službe čimprej, najkasneje pa do ponedeljka, 29. 5. 2023, pridobite zahtevano mnenje ter nam ga posredujete.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja PS/SDS

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 95 30, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 30. maj 2023

Državni zbor Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	30-05-2023
Šifra:	061-04/23-4/12
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

ZADEVA: Zahteva za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe

Spoštovani,

v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo prejeli vaš dopis številka 061-04/23-4/10 z dne 29. 5. 2023, v katerem ste zapisali, da ste zaradi sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-479/22-63 preklicali prošnjo Zakonodajno-pravni službi za pripravo mnenja o skladnosti že izvedene 14. nujne seje in načrtovanih sklicev 11. do 14. redne seje Mandatno-volilne komisije.

Vaši odločitvi in obrazložitvi za preklic prošnje za pripravo mnenja ostro nasprotujemo. Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-479/22-63 ne more in ne sme predstavljati razloga za preklic prošnje za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe glede izvedene 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije, kjer je bila točka seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča, ter predvidenih sklicev 11. do 14. rednih sej. Omenjeni sklep Ustavnega sodišča ne obravnava vprašanja skladnosti in dopustnosti izvedbe in sklicev navedenih sej Mandatno-volilne komisije, za katero smo zahtevali mnenje Zakonodajno-pravne službe, zato ne more predstavljati razloga, da ste preklicali prošnjo za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe glede izvedene ter predvidenih sej Mandatno-volilne komisije.

Dne 10. 5. 2023 se je na 14. nujni seji Mandatno-volilne komisije izvedla seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo sklepa Programskega sveta RTV Slovenija o imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija in v zvezi z nezakonito razrešitvijo direktorice Televizije Slovenija. Gre za vprašanje zlorabe pristojnosti ter spoštovanja Poslovnika državnega zbora s strani poslank in poslancev.

Ker je Mandatno-volilna komisija s tem sklicem ustvarila novo prakso, vas ponovno prosimo, da do 2. 6. 2023 pridobite in nam posredujete mnenje Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklica 14. nujne Mandatno-volilne komisije z ustavo, zakonodajo in Poslovníkom državnega zbora.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja PS SDS

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t 01 478 95 30, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 26. junij 2023

Državni zbor Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	26-06-2023
Šifra:	061-04/23-4/15
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

ZADEVA: Zahteva za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe

Spoštovani,

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo prejeli vaš dopis številka 061-04/23-4/14 z dne 23. 6. 2023, v katerem ste zapisali, da ste pripravo mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklicev sej Mandatno-volilne komisije (in sicer izvedene 14. nujne seje in načrtovanih sklicev 11. do 14. redne seje Mandatno-volilne komisije) z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora preklicali dne 29. 5. 2023. Dodali ste, da ste razloge za to sporočili in pojasnili v dopisu z dne 29. 5. 2023.

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vztrajamo pri zahtevi za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti omenjenih sklicev sej Mandatno-volilne komisije z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora. Vaša odločitev s katero ste preklicali prošnjo za pripravo mnenja je neutemeljena in nestvarna. Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-479/22-63 ne more in ne sme predstavljati razloga za preklic prošnje za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe glede izvedene 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije, kjer je bila točka seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča, ter predvidenih sklicev 11. do 14. rednih sej.

Predmet 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije dne 10. 5. 2023 je bila seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo sklepa Programskega sveta RTV Slovenija o imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija in v zvezi z nezakonito razrešitvijo direktorice Televizije Slovenija. Gre za seznanitev s sodbama, ki sta vsebinsko povezani z zadevo odločanja Ustavnega sodišča o noveli Zakona o RTV Slovenija, o kateri še ni sprejelo vsebinske odločitve.

Takšen sklic in razprava, kot se je opravila na 14. nujni seji Mandatno-volilne komisije (pri čemer bi se tudi na predvidenih sklicih 11. do 14. seje) je predstavljala nedopusten pritisk na odločanje Ustavnega sodišča. Ko je Ustavno sodišče konec maja sprejelo odločitev oziroma odpravilo začasno zadržanje novele Zakona o RTV Slovenija, ki jo je zadržalo sredi februarja, omenjeni sklici 11. do 14. redne seje niso bili več relevantni. To pa samo še potrjuje in utrjuje namen navedenih sklicev. Torej nedopusten pritisk na Ustavno sodišče.

S takšnimi sklici sej Mandatno-volilne komisije se je ustvarilo novo prakso, ki je v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora. Zato ponovno zahtevamo, da do 30. 6. 2023 pridobite in posređujete mnenje Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklica 14. nujne Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja PS SDS

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 95 30, e. ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 7. julij 2023

Državni zbor Republike Slovenije
mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	07-07-2023
Šifra:	061-04/23-4/AG
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

ZADEVA: Ponovna zahteva za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe

Spoštovani,

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo vam dne 26. junija 2023 posredovali dopis z zahtevo za pridobitev in posredovanje mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklica 14. nujne Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora, katerega do danes še nismo prejeli.

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vztrajamo pri zahtevi za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti omenjenih sklicev sej Mandatno-volilne komisije z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora. Vaša odločitev s katero ste preklicali prošnjo za pripravo mnenja je neutemeljena in nestvarna. Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-479/22-63 ne more in ne sme predstavljati razloga za preklic prošnje za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe glede izvedene 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije, kjer je bila točka seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča, ter predvidenih sklicev 11. do 14. rednih sej. S takšnimi sklici sej Mandatno-volilne komisije se je ustvarilo novo prakso, ki je v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora.

Glede na navedeno vas ponovno pozivamo, da pridobite in posredujete mnenje Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklica 14. nujne Mandatno-volilne komisije z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora najkasneje do konca julija 2023.

S spoštovanjem,

Jelka Godec
vodja poslanske skupine SDS

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
PREDSEDNICA

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t 01 478 94 37, e gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 061-04/23-4/10
Datum: 29. 5. 2023

Poslanska skupina SDS
Ga. Jelka Godec, vodja

Spoštovana ga. Godec,

na podlagi zaprosila z dne 16. 5. 2023 in urgence z dne 26. 5. 2023, vezano na pripravo mnenja o skladnosti sklicev Mandatno-volilne komisije (že izvedene 14. nujne seje in načrtovanih sklicev 11. do 14. redne seje v sklicanih terminih) z ustavo, zakonodajo in poslovníkom Državnega zbora, sem dne 17. 5. 2023 na Zakonodajno-pravno službo naslovila prošnjo za pripravo mnenja, ki sem ga z današnjim dnevom preklicala, kot pojasnjeno v nadaljevanju.

Kot veste je Ustavno sodišče Republike Slovenije v petek dne 26. 5. 2023 izdalo in Državnemu zboru vročilo sklep U-I-479/22-63, s katerim je odpravilo zadržanje izvrševanja prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 23. člena ter 24. in 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 163/22). Skladno z izdanim sklepom so odpadli vsebinski razlogi za izvedbo 11. do 14. redne seje Mandatno-volilne komisije zato so slednje bile danes, 29. 5. 2023, odpovedane.

Z objavo omenjenega sklepa Ustavnega sodišča v Uradnem listu se lahko konstituira Svet RTV Slovenija in posledično drugi novi organi RTV Slovenija, zaradi česar Državni zbor nima več pravne podlage za odločanje o morebitnih imenovanjih ali razrešitvah članov starega Programskega sveta RTV, ki so opravljali tekoče posle. S tem sta odpadli relevantnost in potreba po izdelavi zaprosenega mnenja Zakonodajno-pravne službe glede sej Mandatno volilne komisije (že izvedene 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije, ki je predstavljala podlago za sklic napovedanih 11. do 14. rednih sej).

S spoštovanjem.

Mag. Urška Klakučar Zupancič

V vednost:
- članom Kolegija predsednice Državnega zbora

Fw: Odg.: Fw: dokumentacija pod številko 061-04/23-4
Aleksandra Lah Topolšek za: Gordana Černe, gp
Kp: Kabinet, Matej Kumerdej

20. 07. 2023 12:31

Zgodovina: Sporočilo je bilo posredovano.

Spoštovani,

predsednica Državnega zbora mag. Urška Klakočar Zupancič je zahtevo PS SDS do dostopa do dokumenta 061-04/23-4/11 (Mnenje ZPS), zavrnila.

Prijazen pozdrav.

Kabinet predsednice Državnega zbora

Aleksandra Lah Topolšek
Svetovalka predsednice Državnega zbora

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija | T: +386 1 478 9408 | F: +386 1 478 9845 | E: Aleksandra.Lah-Topolsek@dz-rs.si | Splet: www.dz-rs.si

 Mislimo zeleno. Hvala, ker tega sporočila niste natisnili!
Think green before printing!

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Jelka Godec, poslanka
Naslov za vročanje:
Državni zbor
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	21-07-2023
Šifra:	
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Ljubljana, 21. julij 2023

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Mag. Urška Klakočar Zupančič, predsednica
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

ZADEVA: **Zahteva za dostop do informacij javnega značaja**

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo dne 7. julija 2023 na predsednico Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urško Klakočar Zupančič naslovili ponovno zahtevo za pridobitev in posredovanje mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklica 14. nujne ter predvidenih sklicev 11. do 14. redni sej Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora.

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo zahtevo za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti omenjenih sklicev sej Mandatno-volilne komisije z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora naslovili tudi zaradi tega, ker je predsednica Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urška Klakočar Zupančič preklicala prošnjo za pripravo mnenja. Preklic prošnje je bil neutemeljen in nestvaren. Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-479/22-63 ne more in ne sme predstavljati razloga za preklic prošnje za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe glede izvedene 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije, kjer je bila točka seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča, ter predvidenih sklicev 11. do 14. rednih sej. S takšnimi sklici sej Mandatno-volilne komisije se je ustvarilo namreč novo prakso, ki je v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije, zakonodajo in Poslovníkom Državnega zbora.

Na podlagi ponovne zahteve za pridobitev in posredovanje mnenja Zakonodajno-pravne službe smo prejeli odgovor predsednice Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urške Klakočar Zupančič številka 061-04/23-4/17 z dne 18. 7. 2023, da je celotna uradna komunikacija, kakor tudi Mnenje o skladnosti sklicev 14. nujne seje ter 11., 12., 13. in 14. seje Mandatno-volične komisije z Ustavo Republike Slovenije, zakonom in Poslovníkom državnega zbora, Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, zavedena v dokumentni bazi Državnega zbora UDIS pod številko 061-04/23-4.

Iz komunikacije po elektronski pošti, ki jo prilagamo, je razvidno, da je Glavna pisarna Državnega zbora Republike Slovenije prosila za soglasje za opredelitev dostopa do vseh dokumentov v zadevi 061-04/23-4, ker poslanska skupina Slovenske demokratske stranke nima dostopa do dokumenta pod zaporedno številko 11. Nadalje je razvidno, da je predsednica Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urška Klakočar Zupančič zahtevo za dostop do dokumenta 061-04/23-4/11 (Mnenje ZPS), zavrnila.

Torej, predsednica Državnega zbora Republike Slovenije je zavrnila dostop do dokumenta, ki predstavlja informacijo, ki izvira iz delovnega področja organa, ki se nahaja v materializirani obliki, pri čemer organ, ki je zavezanec, torej Državni zbor Republike Slovenije z informacijo tudi razpolaga. Navedeno je razvidno iz navedene elektronske komunikacije, da dokument (Mnenje ZPS) pod številko 061-04/23-4/11 obstaja. Takšno ravnanje predsednice Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urške Klakočar Zupančič predstavlja tako kršitev Ustave Republike Slovenije, Zakona o dostopu do informacije javnega značaja in Poslovníka Državnega zbora. Še več, takšno ravnanje, brez utemeljitve in obrazložitve, predstavlja zlorabo moči in tudi omejuje poslanke in poslance pri opravljanju funkcije, ki jo opravljajo kot predstavniki vsega ljudstva.

Glede na navedeno na podlagi 12. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) (Uradni list RS, št. 51/06 - UPB2, 117/06 - ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 - odl. US, 102/15 in 7/18) vlagam zahtevo za **dostop do informacij javnega značaja**, in sicer za:

- **Dokument, ki je zaveden v dokumentni bazi Državnega zbora Republike Slovenije UDIS pod številko 061-04/23-4/11 (Mnenje ZPS).**

Zahtevo posredujem kot zahtevo za posredovanje informacije javnega značaja ob upoštevanju Zakona o tajnih podatkih (po 3. členu ZTP lahko poslanec v zvezi z opravljanjem svoje funkcije dostopa do tajnih podatkov brez dovoljenja za dostop do tajnih podatkov). Po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (4. člen ZDIJZ) je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. V povezavi z Zakonom o tajnih podatkih (3. člen ZTP) lahko kot poslanka v zvezi z opravljanjem svoje funkcije do tajnih podatkov dostopam brez dovoljenja do tajnih podatkov.

Predlagam, da mi gradivo – fotokopijo dokumenta iz dokumentne baze UDIS pod številko 061-04/23-4/11 (Mnenje ZPS), posredujete na naslov: Jelka Godec, poslanka, Državni zbor Republike Slovenije, Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana.

S spoštovanjem,

Jelka Godec, poslanka

Priloge:

- **Ponovna zahteva za pridobitev mnenja Zakonodajne-pravne službe z dne 7. julij 2023;**
- **Odgovor predsednice Državnega zbora Republike Slovenije mag. Urške Klakočar Zupančič številka 061-04/23-4/17 z dne 18. 7. 2023;**
- **Elektronska komunikacija z zadevo: dokumentacija pod številko 061-04/23-4**

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
PRESEDNICA

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t. 01 478 94 37, f. 01 478 98 55, e. gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 061-04/23-4/17
Datum: 18. 7. 2023

Jelka Godec
vodja poslanske skupine SDS

ZADEVA: Odgovor na ponovno zahtevo glede pridobitve mnenja Zakonodajno-pravne službe

Spoštovani,

v zvezi z vašim dopisom številka 061-04/23-04/16, z dne 7. 7. 2023, v katerem me naprošate za pridobitev mnenja Zakonodajno-pravne službe pojasnujem, da ste odgovor že prejeli.

Celotna uradna komunikacija, kakor tudi Mnenje o skladnosti sklicev 14. nujne ter 11., 12., 13. in 14. seje Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonom in Poslovníkom državnega zbora Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, je zavedena v dokumentni bazi Državnega zbora UDIS pod številko 061-04/23-4.

S spoštovanjem.

Mag. Urška Klakočar Zupancič

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 010-01/23-31/2
Datum: 17. 8. 2023

Jelka GODEC
poslanka Državnega zbora

Zadeva: Odgovor na zahtevo za dostop do informacij javnega značaja

Spoštovani,

v zvezi z vašo zahtevo za dostop do informacij javnega značaja z dne 21. 7. 2023, vam v prilogi posredujemo mnenje Zakonodajno-pravne službe (št. 061-04/23-4/11 z dne 29. 5. 2023).

Alenka Mikuž Vidmar
Uradna oseba za dostop do
informacij javnega značaja

Priloga:
- kot navedeno.

Vročiti:
-Jelki Godec – z notranjo vročilnico

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Zakonodajno-pravna služba

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t 01 478 96 94, f 01 478 98 79, e. gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 061-04/23-4/11 idr.

Datum: 29. 5. 2023

Mag. Urška Klakočar Zupančič
predsednica Državnega zbora

Zadeva: Mnenje o skladnosti sklicev 14. nujne ter 11., 12., 13. in 14. seje Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonom in Poslovníkom državnega zbora

Spoštovani,

Zakonodajno-pravna služba je prejela vaš dopis, iz katerega izhaja, da je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke na vas naslovila prošnjo za pripravo mnenja Zakonodajno-pravne službe o skladnosti sklicev 14. nujne ter 11., 12., 13., in 14. seje Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonom in Poslovníkom državnega zbora, ki jo posredujete in prosite, da ZPS poda mnenje.

ZPS je zaprosilo o skladnosti sklica 14. nujne seje prejela dne 17. 5. 2023, po izvedbi 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije, na katero se nanaša vprašanje skladnosti in pred izvedbo rednih sej, ki so sklicane od 1. 6. 2023 naprej. Zaposilo je bilo dano v času, ko je učinkoval sklep Ustavnega sodišča o zadržanju izvrševanja prvega, drugega, četrtega in petega odstavka 23. člena ter 24. in 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenije do končne odločitve Ustavnega sodišča (sklep št. U-I-479/22 z dne 16. 2. 2022, pravilno 16. 2. 2023). Ustavno sodišče je 26. 5. 2023 izdalo nov sklep št. U-I-479/22, s katerim je odločilo, da prej navedeni sklep Ustavnega sodišča preneha veljati. Določilo je tudi način konstituiranja Sveta RTV Slovenija in nadaljevanje prehodne ureditve s smiselno uporabo drugega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena ter 23., 24., 25. in 26. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija.

I.

Državni zbor izvaja zakonodajno, volilno in nadzorno funkcijo (drugi odstavek 3. člena Ustave). Volilno funkcijo izvaja neposredno na podlagi Ustave ali na podlagi zakona. Volilna funkcija Državnega zbora je pristojnost izvolitve ali imenovanja in tej korelativna

pristojnost odločitve o prenehanju funkcije ali razrešitve le, če tako določa Ustava ali zakon in pod pogoji, ki jih določa Ustava ali zakon. Z Ustavo ali zakonom je določena pristojnost in pogoji za izvolitev ali imenovanje ter prenehanje funkcije ali dela, postopek, po katerem odloča Državni zbor in nekatere funkcije, ki se izvolijo v Državnem zboru, pa določa Poslovnik državnega zbora (v nadaljevanju PoDZ-1).

Pri izvajanju volilne funkcije Državnega zbora je pomembna ustavnost in zakonitost. To jasno izhaja tudi iz PoDZ-1, ki v prvem odstavku 193. člena določa, da se volitve in imenovanja funkcionarjev, ki jih po Ustavi in zakonu voli ali imenuje državni zbor, opravijo po določbah tega poslovnika, če zakon ne določa drugače. Za postopek izvolitve, imenovanja ali razrešitve v Državnem zboru mora tako obstajati ustavna ali zakonska podlaga, brez takšne podlage Državni zbor ne sme niti začeti postopka.

Pojem izvolitve in pojem imenovanja v pravnem redu nista jasno razmejena in se pogosto uporabljata kot sinonim, čeprav med njima obstaja razlika. Ustava loči med izvolitvijo predsednika vlade (111. člen Ustave) in imenovanjem ministrov (112. člen Ustave), najbolj jasna razmejitev med izvolitvijo in imenovanjem pa je določena v Zakonu o sodniški službi (v nadaljevanju ZSS), ki loči med izvolitvijo v sodniško funkcijo (19. člen ZSS) in imenovanjem na sodniško mesto (21. člen ZSS).

Z vsebinskega vidika je pri volitvah in imenovanjih bistvena ločitev med politično diskrecijo in pravno vezano izvolitvijo ali imenovanjem. Ustavno sodišče je v 15., 16. in 17. točki obrazložitve odločbe št. U-I-157/17 z dne 5. 4. 2018 postavilo jasno ločnico med pravnimi položaji oseb, kjer zakonodajalec imenovanje na določeno funkcijo ali mesto in razrešitev s te funkcije ali mesta uredi tako, da daje organu, ki odloča o imenovanju na javno funkcijo in prenehanju javne funkcije, *široko pooblastilo za sprejetje odločitve*, in položaji, ko zakonodajalec za imenovanje posameznika na določeno funkcijo ali mesto ali razrešitev s te funkcije ali mesta določi *zakonske pogoje za imenovanje in razrešitev*. V prvem primeru pomeni odločitev o izvolitvi oziroma o prenehanju opravljanje javne funkcije pravno nevezano odločitev, ki je akt politične diskrecije in ne posega v pravice in pravne koristi posameznika, zato zoper takšno odločitev ni sodnega varstva. V drugem primeru pa pomeni imenovanje ali razrešitev sprejetje pravno vezane odločitve. Pristojni organ mora pri izvolitvi in razrešitvi upoštevati in spoštovati zakonske pogoje za imenovanje in razrešitev. V postopku razrešitve z javnih funkcij ali mest, pri katerih je zakonodajalec določil pogoje za prenehanje funkcije, ima posameznik interes, da mu bo funkcija ali mesto prenehalo ob izpolnjenih zakonskih pogojih. Kadar so razlogi za razrešitev vezani na kršitev predpisov, nestrokovno ali nevestno delo, je ta interes posameznika oseben in neposreden, saj odločitev o razrešitvi pomeni tudi, da je posameznik ravnal nezakonito. Zato posameznik v primerih, ko so z zakonom določeni krivdni razlogi za razrešitev, v postopku razrešitve varuje svojo pravno korist, ki je v ugotovitvi, da je ravnal zakonito. Ker odločitev o razrešitvi vsebuje odločitev o pravni koristi posameznika, mu mora biti zagotovljeno sodno varstvo. V primeru politične diskrecije, Državni zbor ni pravno vezan pri odločanju o izvolitvi ali razrešitvi, če gre za pravno vezano odločanje, pa takšna vezanost obstaja. Od vrste odločanja je odvisno tudi pravno sredstvo in sodno varstvo.

Poleg politične diskrecije in pravno vezanega odločanja je treba ločiti tudi med odločanjem o prenehanju funkcije zaradi zakonsko določenih, praviloma objektivnih pogojev in subjektivno razrešitvijo. Vsi zakoni, ki vsebujejo pristojnost za odločanje o izvolitvi ali imenovanju in prenehanju opravljanje funkcije ali dela, ne določajo subjektivne razrešitve, pristojen organ, ki odloča, pa je vedno vezan le na tiste razloge, ki jih določa zakon. Primer, kjer so razlogi za prenehanje funkcije in razlogi za razrešitev jasno določeni in ločeni, je prenehanje in odvzem sodniške funkcije, ki ga

določa 132. člen Ustave. V prvem odstavku 132. člena Ustave je določeno prenehanje sodniške funkcije, v drugem in tretjem odstavku pa razrešitev. Podrobneje je prenehanje sodniške funkcije urejeno v 74. členu ZSS, razrešitev pa v 77. in 78. členu ZSS.

ZPS je v postopkih odločanja o prenehanju funkcije ali razrešitve v Državnem zboru že opozorila na načelo zakonitosti (120. člen Ustave) in na ustavna procesna jamstva v postopku (22. člen Ustave) ¹

Iz sodbe Vrhovnega sodišča X Ips 11/2018 z dne 14. 3. 2019 izhaja, da gre pri odločanju o razrešitvi za izvrševanje upravne funkcije in s tem za odločanje, ki posega v pravni položaj posameznika. Pri izdaji upravnega akta je organ dolžan zagotoviti zakonitost celotnega postopka izdaje upravnega akta, v katerem morajo biti upoštevane ustavne in zakonske pravice posameznika. Organ mora zato posamezniku v postopku razrešitve zagotoviti ustavna procesna jamstva iz 22. člena Ustave, kar pomeni pravico do izjave, do kontradiktornega postopka in do obrazložene odločitve.

II.

V Državnem zboru je pristojno delovno telo za postopek volitev in imenovanj Mandatno-volilna komisija. Njena pristojnost je določena v 36. členu Poslovnika državnega zbora, ki določa, da Mandatno-volilna komisija:

- opravlja zadeve v zvezi s potrditvijo mandatov poslancev,
- obravnava vprašanja v zvezi z imuniteto poslancev, sodnikov ustavnega sodišča, sodnikov ter varuha človekovih pravic in njegovih namestnikov,
- obvešča zbor o primerih, ki imajo za posledico prenehanje poslančevega mandata,
- obravnava predloge zakonov in drugih aktov, ki urejajo položaj ter pravice poslancev in generalnega sekretarja,
- obravnava vprašanja iz pristojnosti državnega zbora v zvezi z volitvami, imenovanji in razrešitvami, kadar to določa zakon, ta poslovnik ali drug akt državnega zbora,
- predlaga državnemu zboru v imenovanje ali izvolitev funkcionarje, če tako določa zakon, ta poslovnik ali drug akt državnega zbora,
- daje soglasje k imenovanju funkcionarjev, če zakon tako določa,
- sprejema akte o plačah in drugih osebnih prejemkih in povračilih ter dopustih poslancev in generalnega sekretarja,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon, ta poslovnik ali drug akt državnega zbora.

Temeljna pristojnost Mandatno-volilne komisije v zvezi z volitvami in imenovanji je določena v peti alineji 36. člena, ki določa, da obravnava vprašanja iz pristojnosti Državnega zbora v zvezi z volitvami, imenovanji in razrešitvami, kadar to določa zakon, ta poslovnik ali drug akt državnega zbora. Pogoji za obravnavo na delovnem telesu je, 1) da je Državni zbor pristojen za volitve, imenovanje ali razrešitev in 2) da je ta pristojnost Državnega zbora določena z zakonom, poslovnikom ali drugim aktom.

S tem se pravna ureditev v PoDZ-1 neposredno veže na načelo zakonitosti (120. člen Ustave). Mandatno-volilna komisija odloča o volitvah in imenovanjih ter razrešitvah s posamičnimi akti. V primeru, ko gre za pravno vezano odločanje, odloča v okviru in na podlagi Ustave in zakonov (drugi odstavek 120. člena Ustave), zoper njeno odločitev pa je zagotovljeno pravno varstvo (tretji odstavek 120. člena Ustave).

¹ Mnenje ZPS št. 214-02/21-8/3 z dne 26. 3. 2021.

Mnenje ZPS št. 450-01/22-5/8 z dne 21. 6. 2022.

Spoštovanje načela zakonitosti (120. člen Ustave) ni zahteva, ki učinkuje sama po sebi, ampak jo je treba razumeti tudi kot zahtevo, s katero se v temelju zagotavlja samostojnost in neodvisnost funkcionarjev in organov, v katerih so ti zaposleni (gl. odločbo Ustavnega sodišča št. Up-600/04 z dne 23. 3. 2006). V konkretnem primeru je zakonitost razrešitve organov zahteva, ki preprečuje nezakonit vpliv in zagotavlja samostojnost javnih medijev, ki jih je ustanovila država z namenom zagotavljanja ustavne pravice do javnega obveščanja in do obveščeniosti (39. člen Ustave).

III.

Mnenje glede sklica 14. nujne seje Mandatno-volilne komisije s točko dnevnega reda:

- 1. Seznanitev s sodbama Višjega delovnega in socialnega sodišča v zvezi z nezakonitostjo sklepa Programskega sveta RTV Slovenija o imenovanju generalnega direktorja RTV Slovenija in v zvezi z nezakonito razrešitvijo direktorice Televizije Slovenija.**

Po mnenju ZPS je seznanitev s sodbami sodišč kot samostojna točka dnevnega reda Mandatno-volilne komisije sporna in nedopustna iz več pravnih razlogov. Mandatno-volilna komisija:

- a) se ne seznanja, ampak obravnava in odloča;
- b) zadevo obravnava in odloča, če spada v njeno pristojnost;
- c) z obravnavo in odločanjem ne sme posegati v pristojnost druge veje oblasti ali pristojnost drugega organa. Mandatno-volilna komisija sodb sodišč ne sme obravnavati, sodbe sodišč so lahko le podlaga za odločanje Državnega zbora, če je takšna pristojnost Državnega zbora izrecno določena z Ustavo ali zakonom.

Državni zbor in njegova delovna telesa predstavljajo oblastni organ, ki ima z Ustavo in zakoni ter PoDZ-1 določene pristojnosti. Državni zbor in njegova delovna telesa se ne seznanjajo z zadevami, ampak jih obravnavajo in o njih odločajo. Ustava ureja položaj Državnega zbora in jasno določa odločanje Državnega zbora (86. člen). Državni zbor sprejema zakone in druge odločitve ter ratificira mednarodne pogodbe z večino opredeljenih glasov navzočih poslancev, kadar ni z Ustavo ali z zakonom določena drugačna večina. Seznanja se lahko le z gradivom, ki je neposredna podlaga za obravnavo in odločanje. Mandatno-volilna komisija se tako ne more v samostojni točki dnevnega reda seznanjati s sodbami, ker seznanjanje s sodbami ne spada v njeno pristojnost.

Iz 41. člena PoDZ-1, ki določa naloge delovnih teles in način dela, izhaja, da delovno telo, v katerega delovno področje sodijo zadeve, ki so predložene Državnemu zboru, obravnava te zadeve kot matično delovno telo. Druga delovna telesa lahko obravnavajo te zadeve kot zainteresirana delovna telesa. Iz 41. člena PoDZ-1 tako izhaja, da tako matična delovna telesa kot zainteresirana delovna telesa zadeve obravnavajo. Prav tako to izhaja iz določb PoDZ-1, ki določajo pravila za sklicevanje sej in potek seje. PoDZ-1 v prvem odstavku 65. člena določa, da se posamezne točke dnevnega reda obravnavajo, in sicer po določenem vrstnem redu. Po mnenju ZPS delovna telesa Državnega zbora sodb sodišč ne morejo obravnavati, ker obravnava pomeni tudi razpravo in glasovanje, ki se nanaša na točko dnevnega reda, zato sodbe sodišč ne morejo biti točke dnevnega reda sklicanih sej delovnih teles.

Z ustavnopravnega vidika ZPS opozarja, da Državni zbor ne more obravnavati sodb sodišč. Takšna obravnava je ne le nedopustna z vidika nepristojnosti Državnega zbora in Mandatno-volilne komisije, ampak tudi z vidika poseganja v pristojnost druge, sodne

veje oblasti in kršitve načela delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena Ustave) in položaja sodnikov (125. člen Ustave). Sodno oblast v Republiki Sloveniji izvajajo sodniki na sodiščih, ustanovljenih z zakonom (1. člen Zakona o sodiščih). Mandatno-volilna komisija se ne more seznanjati s sodbami kot točko dnevnega reda, ker to dejansko pomeni obravnavo sodb sodišč, ki je z vidika načela delitve oblasti in ustavnega položaja sodnikov nedopustna.

Ustavno sodišče je v ustavno sodni praksi že določilo meje dopustnosti obravnave zadev, ki so v pristojnosti Državnega zbora in njegovih delovnih teles v razmerju do sodne veje oblasti in položaja sodnikov. Po stališču Ustavnega sodišča v odločbi št. U-I-246/19 z dne 7. 1. 2021 (70. točka obrazložitve) iz ustavnih določb, ki urejajo položaj sodnikov in pravico do sodnega varstva, ne izhaja zgolj to, da je sodna funkcija pridržana sodiščem oziroma da zakonodajna in izvršilna oblast ne smeta izvajati sojenja. Ustavna ureditev položaja sodnikov prepoveduje tudi, da bi se zakonodajna in izvršilna oblast v okviru oblastnega delovanja kakorkoli vmešavali v odločanje sodišč v konkretnih primerih, tudi na način, da bi razpravljali o zakonitosti oziroma primernosti posamičnih sodnih odločb ali vodenja sodnih postopkov. Ta prepoved velja tudi za posamezna telesa Državnega zbora, vključno s parlamentarnimi preiskovalnimi komisijami. Svoje stališče je Ustavno sodišče utemeljilo tudi s stališči pravne teorije (odločba Ustavnega sodišča št. U-I-246/19, 15. in 16. točka opomb). Po presoji ZPS sklic seje Mandatno-volilne komisije s samostojno točko dnevnega reda seznanitev s sodbami vodi do razprave o zakonitosti oziroma primernosti posamičnih sodnih odločb ali vodenja sodnih postopkov, zato je z vidika drugega odstavka 3. člena in 125. člena Ustave nedopusten.

ZPS se opredeljuje tudi do pravne podlage v 32. členu PoDZ-1, ki določa, da se v Državnem zboru ustanovijo delovna telesa, njihovo delo pa je spremljanje stanja na posameznih področjih, za oblikovanje stališč do posameznih vprašanj ter za obravnavo predlogov zakonov in drugih aktov državnega zbora. Po mnenju ZPS točka dnevnega reda seznanitev s sodbama na seji Mandatno-volilne komisije ne more biti obravnavana v okviru 32. člena PoDZ-1, argumenti pa so naslednji. Določba 32. člena PoDZ-1 predstavlja splošno določbo, ki se po razlagalnem pravilu, da posebna ureditev izključuje splošno (*lex specialis derogat legi generali*), uporablja, če posebna ureditev splošne deloma ali v celoti ne izključuje. Pristojnost posameznih delovnih teles v Državnem zboru je urejena tako, da je za vsako delovno telo posebej določena pristojnost, kar je še posebej pomembno za Mandatno-volilno komisijo, ki je posebno (specializirano) delovno telo, ki odloča o posamičnih zadevah v mandatnih, volilnih zadevah, o imenovanjih in razrešitvah ter o pravicah in obveznostih poslancev. Državni zbor in Mandatno-volilna komisija odločata o volitvah in imenovanjih s posamičnimi akti, ki, če gre za pravno vezano odločanje, postanejo dokončni in pravnomočni, zato Mandatno-volilna komisija ne more spremljati stanja in oblikovati stališč na tem področju. Pristojnost spremljanja stanja na posameznih področjih in oblikovanja stališč se v temelju nanaša na splošno, zakonodajno pristojnost Državnega zbora, pri čemer so se tudi pri tem že izoblikovali pravni standardi, ki jih je treba upoštevati. ZPS je v svojih mnenjih (Mnenje št. 540-01/16-1/5 z dne 19. 1. 2016 in Mnenje št. 542-01/16-3/4 z dne 8. 4. 2016) že zavzela stališče, da mora biti obravnavana na podlagi 32. člena PoDZ-1 splošna in celovita, takšni pa morajo biti tudi sklepi, ki naj bi jih Državni zbor oziroma delovno telo v tej zvezi sprejel oziroma priporočila, ki bi jih, upoštevaje njihove pristojnosti, naslovil na druge organe. Točka dnevnega reda in obravnavana se morata nanašati na splošno in ne na konkretno dejansko stanje, pri obravnavi pa Državni zbor ne sme prevzemati funkcij, ki so v pristojnosti drugih organov. Takšno stališče je potrjeno tudi v ustavnosodni praksi. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-244/99 (12. in 13. točka obrazložitve), ponovno pa v odločbi U-I-246/19 (71. točka obrazložitve) pojasnilo, da je delovanje delovnega telesa (v konkretnem primeru parlamentarne

preiskovalne komisije) v razmerju do sodne veje oblasti v skladu z Ustavo, če se nanaša na delovanje sodstva kot celote ali na razvojne trende v sodstvu. Gre za vprašanja, ki sodijo na področje zakonodajnega urejanja, kar je po stališču ZPS mogoče šteti tudi kot temeljno merilo za sklic seje delovnega telesa, na kateri želi delovno telo obravnavati stanje na določenem področju in na tem področju oblikovati stališče.

IV.

Mnenje o skladnosti sklicev 11., 12., 13. in 14. seje Mandatno-volilne komisije z Ustavo, zakonom in Poslovníkom državnega zbora

Sklic 11., 12., 13. in 14. seje vsebuje predloge sklepov o razrešitvi in prenehanju opravljanja dela posameznih, skupaj devet (9) članov Programskega sveta, ki jih je imenoval Državni zbor na podlagi Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 –ZDavP-1B, 105/06 –odl.US, 26/09 –ZIPRS0809-B, 9/14, v nadaljevanju ZRTVS-1), ki je veljal do uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 163/22, v nadaljevanju ZRTVS-1B). ZRTVS-1B je z uveljavitvijo postal sestavni del novega ZRTVS-1, zaradi jasnega ločevanja med ureditvijo po prej veljavnem ZRTVS-1 in ureditvijo, ki je bila sprejeta z ZRTVS-1B, pa se za to ureditev uporablja kratica ZRTVS-1B.

Pravni položaj po ZRTVS-1

ZRTVS-1, ki je veljal do 27. 12. 2022, je v šestem odstavku 17. člena določal, da Programski svet sestavlja 29 članov, od katerih:

- enega člana imenuje madžarska narodna skupnost;
- enega člana imenuje italijanska narodna skupnost;
- enega člana imenuje Slovenska akademija znanosti in umetnosti;
- dva člana imenuje predsednik republike na predlog registriranih verskih skupnosti;
- tri člane izvolijo izmed sebe zaposleni v RTV Slovenija na neposrednih volitvah tako, da so zastopane informativna dejavnost, kulturno umetniška dejavnost in tehnika;
- pet članov imenuje državni zbor na predlog političnih strank, pri čemer mora v največji možni meri upoštevati zastopanost strank v državnem zboru;
- 16 članov imenuje državni zbor na predlog gledalcev in poslušalcev programov RTV Slovenija; univerz in fakultet ter društev, zvez društev oziroma njihovih organizacij, zlasti s področja umetnosti, kulture, znanosti in novinarstva, ter drugih organizacij civilne družbe, razen političnih strank in njihovih organizacijskih oblik.

Državni zbor je imenoval pet članov Programskega sveta neposredno na predlog političnih strank (šesta alineja šestega odstavka 17. člena), 16 članov pa na predlog v zakonu določenih predlagateljev (sedma alineja šestega odstavka 17. člena). Za imenovanje je pomembna določba devetega odstavka 17. člena, ki določa, da sprejme Državni zbor odločitev o imenovanju članov Programskega sveta iz sedme alineje šestega odstavka z večino glasov vseh poslancev.

Predlagani sklepi o razrešitvah in prenehanju opravljanja dela članov Programskega sveta RTVS, ki so uvrščeni na dnevni red 11., 12., 13. in 14. seje MVK, se nanašajo na člane Programskega sveta, ki jih je Državni zbor imenoval na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena ZRTVS-1.

Prenehanje mandata člana Programskega sveta je ZRTVS-1 določal v tretjem odstavku 18. člena. Članu Programskega sveta je prenehal mandat, če ni izpolnjeval

pogojev za imenovanje oziroma izvolitev, določenih v ZRTVS-1. Pogoji za izvolitev so bili izrecno določeni v tretjem in četrtem odstavku 17. člena ZRTVS-1. Pogoji za imenovanje so bili tako tudi pogoji za razrešitev. Analiza pravne ureditve pokaže, da je bilo imenovanje in razrešitev članov Programskega sveta vezano na izpolnjevanje z ZRTVS-1 določenih pogojev, zato je bilo imenovanje in razrešitev po ZRTVS-1 pravno vezano.

Pravni položaj po ZRTVS-1B

Zakon o spremembah in dopolnitvah ZRTVS-1B, ki ga je Državni zbor sprejel 21. 7. 2022, je po izvedenem zakonodajnem referendumu začel veljati 28. 12. 2022. Z ZRTVS-1B je Državni zbor posegel v ZRTVS-1 tako, da je določil novo ureditev organov vodenja, upravljanja in nadzora ter na novo določil subjekte, ki so pristojni za imenovanje članov teh organov in način imenovanja članov. Z dnem uveljavitve ZRTVS-1B se je spremenila pravna podlaga za imenovanje in razrešitev Programskega sveta. Državni zbor po uveljavitvi novele ZRTVS-1B nima več nobene pristojnosti imenovanja ali razrešitve Programskega sveta ali katerega drugega organa po ZRTVS-1. Določbe ZRTVS-1, ki so dajale pravno podlago Državnemu zboru za imenovanje in razrešitev članov Programskega sveta, pa tudi za nadomestitev razrešenih članov Programskega sveta, so z dnem uveljavitve ZRTVS-1B prenehale veljati. Pri tem pa je bistveno, da ZRTVS-1B določa prehodno ureditev. V prehodni ureditvi je v prvem odstavku 22. člena določeno, da z dnem uveljavitve ZRTVS-1B preneha mandat članov Programskega sveta, članov nadzornega sveta, mandat nanju vezanih odborov ter mandat generalnega direktorja, direktorja radia in direktorja televizije. V drugem odstavku 22. člena ZRTVS-1B pa je določeno, da do konstituiranja sveta nadaljujejo z delom Programski svet in Nadzorni svet ter nanju vezani odbori v sestavi in s pristojnostmi, ki jih imajo do uveljavitve ZRTVS-1B. V tretjem in četrtem odstavku 22. člena je določeno še, da generalni direktor opravlja svojo funkcijo kot vršilec dolžnosti, v četrtem odstavku, da direktor radia in direktor televizije opravljata naloge kot vršilca dolžnosti, v 26. členu pa, da odgovorni uredniki programov in predstojniki drugih notranjih organizacijskih enot nadaljujejo z delom do izteka svojega mandata. Državni zbor je s tem določil kontinuiteto delovanja Programskega sveta in Nadzornega sveta s polnimi pooblastili, organa upravljanja pa kot vršilca dolžnosti s tekočimi posli v vmesnem obdobju, v obdobju od uveljavitve ZRTVS-1B do konstituiranja novih organov po ZRTVS-1B. S tem je zakonodajalec zagotovil delovanje organov RTVS v prehodnem obdobju in s tem tudi delovanje RTVS kot celote.

Pravni položaj po sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-479/22

Po uveljavitvi ZRTVS-1B je Ustavno sodišče v postopku ocene ustavnosti tega zakona 16. 2. 2023 izdalo sklep št. U-I-479/22 o začasnem zadržanju posameznih določb ZRTVS-1B. Ustavno sodišče ni začasno zadržalo celotnega ZRTVS-1B, v izreku je zadržalo le del določb ZRTVS-1B, in sicer z namenom, da je vodenje, upravljanje RTV v pravnem redu do končne odločitve Ustavnega sodišča urejeno (*ratio decidendi*, 24. in 25. točka obrazložitve). Ustavno sodišče iz tega razloga ni začasno zadržalo drugega odstavka 22. člena, ki je od uveljavitve ZRTVS-1B predstavljal pravno podlago za obstoj, delovanje, sestavo in pristojnosti Programskega sveta.

Glede vprašanja skladnosti sklica seš Mandatno-volilne komisije, ki vsebujejo predloge sklepov o razrešitvi in prenehanju dela članov Programskega sveta z Ustavo, zakonom in PoDZ-1

Po mnenju ZPS Državni zbor nima ustavne, zakonske in poslovniške podlage za razrešitev članov Programskega sveta po ZRTVS-1. S takšnim ravnanjem bi celo

neposredno kršil Ustavo, zakon in PoDZ-1. Z uveljavitvijo ZRTVS-1B je članom Programskega sveta na podlagi prvega odstavka 22. člena ZRTVS-1B mandat že prenehal, prenehala pa je tudi pravna podlaga za njihovo imenovanje in razrešitev ter nadomestitev. Državni zbor je z ZRTVS-1B že določil, da članom Programskega sveta po zakonu (*ex lege*) preneha mandat, zato prenehanja mandata ne more več določiti noben pravni akt. Hkrati pa je pomembno, da je Državni zbor v ZRTVS-1B določil tudi, da Programski svet in ostali organi nadaljujejo z delom v sestavi in s pristojnostmi, ki jih imajo do uveljavitve ZRTVS-1B, kar predstavlja pravno podlago za obstoj, sestavo, pristojnosti in delovanje Programskega sveta. Namen določitve v drugem odstavku 22. člena ZRTVS-1B je zagotovitev delovanja organov vodenja, upravljanja in nadzora in s tem tudi delovanja RTVS v času prehoda iz prejšnje v novo ureditev in zagotovitev načel pravne države iz 2. člena Ustave ter pravice do javnega obveščanja in obveščenosti iz 39. člena Ustave. Programski svet mora nadaljevati z delom v prehodnem obdobju v sestavi in s pristojnostmi, ki jih je imel po ZRTVS-1 do konstituiranja novih organov.

Predlagani sklepi o razrešitvi in prenehanju dela članov Programskega sveta so nezakoniti in nimajo zakonske pravne podlage niti v delu, v katerem se nanašajo na razrešitev niti v delu, v katerem se nanašajo na prenehanje dela. Za razrešitev ni pravne podlage, ker je članom Programskega sveta mandat po ZRTVS-1B že prenehal, za prenehanje dela pa ni pravne podlage, ker ZRTVS-1B v drugem odstavku 22. člena določa obveznost, da člani Programskega sveta nadaljujejo z delom do konstituiranja novega organa. Ker za razrešitev ni zakonske podlage, je takšna razrešitev tudi v neskladju s PoDZ-1.

Z razrešitvijo arbitrarno določenih 9 članov izmed 29 članskega Programskega sveta, ki deluje kot kolegijski organ, bi prišlo do pravnega položaja, ko bi Državni zbor brez zakonske podlage razrešil člane Programskega sveta, drugih, nadomestnih po ZRTVS-1 pa ne bi mogel več imenovati, ker po ZRTVS-1 ni več pravne podlage. Vse to bi vplivalo, da bi bilo delovanje organov vodenja oteženo ali celo onemogočeno, kar pa bi bistveno vplivalo tudi na delovanje RTVS. Takšen pravni položaj bi bil nedopusten.

Državni zbor bi s posamičnimi akti o razrešitvi posegel v zakonsko ureditev, ki jo je sprejel sam (ZRTVS-1B), in v kateri je kot edino pravno podlago za Programski svet določil, da Programski svet nadaljuje z delom do konstituiranja novega organa. Zakonska ureditev zavezuje najprej zakonodajalca samega, ki je takšno ureditev sprejel. S posegom v zakonsko ureditev s posamičnimi akti bi Državni zbor kršil načeli pravne varnosti in zaupanja v pravo, ki sta temeljni prvini načela pravne države (2. člen Ustave).

Če bi Državni zbor s posamičnimi akti razrešil člane Programskega sveta bi formalno in vsebinsko posegel v tudi v izvrševanje odločitve Ustavnega sodišča. Posamični akti o razrešitvi bi bili v neskladju z drugim odstavkom 22. člena ZRTVS-1B, ki ga je Ustavno sodišče izrecno ohranilo v izvrševanju iz ustavnopravnih razlogov, ki jih je utemeljilo v 24. in 25. točki obrazložitve sklepa. S takšnimi odločitvami bi Državni zbor izničil odločitev Ustavnega sodišča v sklepu U-I-479/22 v delu, ki se nanaša na nosilni razlog odločitve. Povzročil bi lahko stanje, ki ga je Ustavno sodišče z zadržanjem le nekaterih določb ZRTVS-1B in nezadržanjem drugih želelo preprečiti. Takšna odločitev Državnega zbora bi bila v nasprotju z vladavino prava (2. člen Ustave) in načelom delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena Ustave).

Državni zbor bi z odločitvami o razrešitvi in prenehanju dela članov Programskega sveta povzročil tudi kršitev 39. člena Ustave, na katerem temelji delovanje RTVS in zahteva delovanje organov javnega medija, ki ga je ustanovila država in s tem

delovanje RTVS, ker se z delovanjem RTVS zagotavlja ustavna pravica do javnega obveščanja in obveščenosti.

Glede na vse navedeno ZPS ugotavlja, da so Predlogi sklepov o razrešitvi in o prenehanju opravljanja dela članov Programskega sveta RTVS v neskladju z načelom zaupanja v pravo, načelom pravne varnosti in načelom vladavine prava (2. člen Ustave), v neskladju z načelom delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena Ustave), v neskladju s svobodo izražanja (39. člen Ustave), v neskladju z zakonom (ZRTVS-1B) in v neskladju s PoDZ-1.

Nataša Voršič
Vodja

